

Základní škola, Česká Lípa, Pátova 406

Závěrečná zpráva metodiky prevence za školní rok 2025/2026

Zpracovala: Mgr. Jitka Havlasová

Činnost školní metodiky prevence

Činnost školní metodiky prevence byla ve školním roce 2025/2026 zaměřena především na koordinaci preventivních aktivit školy, vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování, metodickou podporu pedagogických pracovníků, práci s jednotlivými žáky a jejich zákonnými zástupci a na průběžný monitoring vztahů a klimatu ve třídách.

V rámci přípravného týdne před zahájením školního roku jsem absolvovala seminář zaměřený na práci s preventivním filmem *Zuřivec*. Seminář poskytl inspiraci pro využití filmového materiálu jako nástroje prevence a otevřel možnosti práce s tématy emocí, vztahů a rizikového chování v třídních kolektivech.

Na začátku školního roku proběhla příprava a organizace preventivních programů pro žáky 2. stupně ve spolupráci s dlouhodobě osvědčeným lektorem Jaroslavem Stehlíkem z organizace MPedU. Součástí činnosti byla také administrace preventivních aktivit prostřednictvím systému SEPA (elektronická evidence preventivních aktivit), zpracování výkazů a uzavření preventivního plánu za školní rok.

Vzdělávání a odborný rozvoj

V průběhu školního roku jsem se účastnila několika odborných vzdělávacích akcí zaměřených na oblast prevence, duševního zdraví a podpory žáků.

Dne 9. října 2025 jsem absolvovala seminář **Literatura jako nástroj prevence**, který se konal ve Werichově vile. Setkání představilo možnosti využití současné i starší dětské a mládežnické literatury při práci s tématy souvisejícími s osobnostním rozvojem, duševním zdravím, vztahy a prevencí rizikového chování.

Dne 6. listopadu 2025 jsem se zúčastnila semináře **Hlavu vzhůru** pořádaného organizací Maják. Seminář vedla MUDr. Šárka Konečná, primářka oddělení dětské a adolescentní psychiatrie. Cílem bylo poskytnout pedagogům základní orientaci v aktuálních psychických a psychiatrických obtížích dětí a dospívajících a podpořit schopnost jejich včasného rozpoznání.

Dne 19. listopadu 2025 jsem na půdě školy absolvovala seminář určený především rodičům na téma wellbeing dětí a dospívajících.

Další odbornou akcí byla **Krajská konference primární prevence rizikového chování**, která se uskutečnila dne 5. března 2026. Hlavními tématy byly nastavení činnosti školního poradenského pracoviště, spolupráce jeho členů a problematika agresivního chování ve třídách.

V průběhu školního roku jsem rovněž absolvovala seminář organizace Maják zaměřený na tvorbu krizových plánů školy. Přestože bylo původně plánováno vytvoření krizových plánů již v tomto školním roce, nebylo možné tento úkol dokončit. Z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti jedné z kolegyně a s tím související zvýšené míry suplování bylo nutné soustředit kapacity především na řešení aktuálních potřeb žáků, rodičů a třídních kolektivů.

Preventivní programy pro žáky

Ve spolupráci se Sdružením rodičů byly financovány a realizovány preventivní programy organizace MPedu určené žákům 2. stupně.

Dne 8. prosince 2025 proběhly programy:

- Jsi online II pro žáky 8. třídy,
- Na startu mužnosti pro chlapce 6. a 7. třídy,
- Tak to nechceš pro žáky 8. třídy.

Dne 10. prosince 2025 byly realizovány programy:

- Učím se učit pro žáky 6. třídy,
- Učím se učit pro žáky 7. třídy.

V případě 6. třídy odhalil program Učím se učit výraznou míru rezignace části žáků na školní práci, nízkou motivaci ke vzdělávání a negativní postoj ke škole. Na základě těchto zjištění byl pro stejnou třídu objednáán navazující program zaměřený na význam vzdělávání a hledání osobní motivace žáků. Cílem bylo prostřednictvím otevřené diskuze s externím odborníkem podpořit pozitivnější vztah ke vzdělávání a uvědomění si významu základního vzdělání pro budoucí život.

Napříč celou školou byl realizován environmentálně zaměřený vzdělávací program **Tonda Obal na cestách**, který přispívá k rozvoji odpovědného přístupu k životnímu prostředí a podporuje environmentální gramotnost žáků.

Významnou součástí environmentální výchovy byl také tradiční ekologický pobyt žáků 9. třídy v Horním Maršově. Tato dlouhodobě realizovaná aktivita představuje pomyslné vyvrcholení několikaleté práce školy v oblasti environmentálního vzdělávání. Program pobytu je zaměřen na prohlubování vztahu k přírodě, porozumění ekologickým

souvislostem, rozvoj odpovědnosti za životní prostředí a podporu aktivního občanského postoje k otázkám udržitelnosti.

Práce školního poradenského pracoviště

Ve spolupráci s výchovnou poradkyní jsme se v průběhu školního roku věnovaly řešení aktuálních výchovných a preventivních problémů. Významnou část činnosti tvořila průběžná krizová intervence, konzultace s pedagogy a koordinace postupů při řešení aktuálně vznikajících obtíží.

Proběhla řada individuálních jednání se žáky i jejich zákonnými zástupci. Nejčastěji řešenými tématy byly:

- nevhodné chování během vyučování,
- nízká pracovní morálka,
- neprospívání a školní neúspěšnost,
- záškoláctví,
- vysoká absence,
- nesystémové omlouvání absence,
- problémy ve vztazích mezi žáky.

V menší míře se objevily situace vykazující znaky počínající šikany. Díky včasnému zachycení a okamžitému řešení se podařilo zabránit dalšímu rozvoji těchto problémů a stabilizovat vztahy v dotčených kolektivech.

Důležitým nástrojem prevence byly pravidelné třídnické hodiny na 2. stupni, které probíhaly minimálně jednou měsíčně. Jejich hlavním cílem bylo sledování třídního klimatu, posilování vzájemných vztahů mezi žáky a včasné zachycení případných problémů.

Na 1. stupni probíhá díky stabilnímu pedagogickému vedení průběžná práce s třídními kolektivy a systematické sledování vztahů mezi žáky. Případné problémy jsou zpravidla zachycovány a řešeny již v počátečních fázích.

Spolupráce s odbornými institucemi

Škola dlouhodobě spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou, a to zejména při nastavování podpůrných opatření a řešení vzdělávacích a výchovných obtíží jednotlivých žáků.

V případech souvisejících se záškoláctvím, vysokou absencí a problematickou spoluprací rodiny se školou probíhala také komunikace s orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a Policií České republiky. Cílem spolupráce bylo zajistit podporu rodinám, nastavit funkční opatření a předcházet dalšímu prohlubování problémů.

Podpora pozitivního školního klimatu

K vytváření bezpečného a podporujícího školního prostředí přispívaly školní i mimoškolní akce organizované během celého roku.

Významnou událostí byla školní akademie a zahradní slavnost spojená s oslavami 125. výročí školy, která posílila sounáležitost žáků, pedagogů, rodičů i širší veřejnosti se školou.

Na prvním stupni byly realizovány školy v přírodě a třídní výlety. Žáci druhého stupně se účastnili vzdělávacích a poznávacích výletů do Prahy, Liberce a Drážďan. Tyto akce podporovaly rozvoj sociálních kompetencí, spolupráci mezi žáky a posilování pozitivních vztahů v třídních kolektivech.

Součástí života školy byly také projektové a tematické dny zaměřené na rozvoj občanských, sociálních a environmentálních kompetencí žáků. Tradičně proběhl celoškolní **Den Země**, jehož cílem bylo prohlubování environmentální gramotnosti a odpovědného vztahu k životnímu prostředí. Škola se rovněž zapojila do oslav **Evropského dne jazyků**, který přispívá k rozvoji kulturního povědomí, jazykové rozmanitosti a respektu k odlišnostem.

V průběhu školního roku byly realizovány také dva **dny otevřených dveří**. První proběhl v podzimním termínu, druhý byl součástí oslav 125. výročí založení školy. Tyto akce přispěly k posílení spolupráce školy s rodiči, budoucími žáky i širší veřejností.

Další nedílnou součástí šinnosti školy byly četné sportovní aktivity. Proběhly například již tradiční sportovní dny na I. i II. stupni, v červnu pak Českolipská olympiáda dětí a mládeže.

Významnou roli při podpoře participace žáků na životě školy sehrála žákovská samospráva. Žáci zde měli možnost aktivně se vyjadřovat k dění ve škole, předkládat vlastní návrhy a podílet se na organizaci společných aktivit. V průběhu školního roku se podíleli například na realizaci akcí Fashion Week, Barevný týden či Den bez tašek. Tyto aktivity přispívají k rozvoji odpovědnosti, spolupráce a pocitu sounáležitosti se školou.

Závěr

Ve školním roce 2025/2026 se podařilo realizovat plánované preventivní programy, průběžně monitorovat situaci ve třídách a efektivně reagovat na vznikající problémy.

Rozsah realizovaných aktivit je třeba vnímat také v kontextu personální situace školy. V průběhu školního roku byla činnost školního poradenského pracoviště ovlivněna dlouhodobou nepřítomností jedné z kolegyň a s tím souvisejícím vysokým podílem suplované výuky. Značná část kapacit tak byla věnována operativnímu řešení aktuálních problémů žáků a třídních kolektivů. Z tohoto důvodu nebylo možné dokončit některé plánované koncepční úkoly, zejména tvorbu krizových plánů školy.

Pozitivně lze hodnotit zejména fungování pravidelných třídnických hodin, spolupráci s externími odborníky, aktivní zapojení žakovské samosprávy, kvalitní spolupráci s poradenskými a dalšími odbornými institucemi i včasné zachycování problémových situací.

Výhodou menší školy je možnost intenzivního osobního kontaktu mezi pedagogy a žáky, díky němuž se daří zachycovat vznikající problémy v raných stádiích a pružně na ně reagovat. Tato skutečnost významně přispívá k prevenci závažnějších forem rizikového chování a k udržování příznivého školního klimatu.

Do následujícího školního roku bude vhodné zaměřit se zejména na dokončení krizových plánů školy, pokračování v pravidelném monitoringu třídního klimatu, podporu duševního zdraví žáků a další rozvoj spolupráce mezi školou, rodinou a odbornými institucemi.

V České Lípě dne 25. června 2026

Mgr. Jitka Havlasová
školní metodička prevence